Dziś 6 stron

Cena 1 zł

KURIER Popularny

Organ Wojewódzkiego Komitetu PPS

Rok II — Łódź, wtorek 21 maja 1946 r. — Nr 139 (206)

Czy historia się powtórzy?

Marsz faszystów na Rzym

Kontakty Humberta z ruchem faszystowskim

MOSKWA, (PAP). — Agecja TASS donosi z Rzymu, powołując się na prasę włoską o przygotowaniach do „marszu na Rzym", który został wyznaczony przez elementy monarchmistyczno - faszystowskie na dzień 24 maja. Ugrupowania monarchistyczne i podziemne organizacje neofaszystowskie uzgodniły, że „marsz na Rzym" będzie poprzedzony przez wielkie zebranie monarchistów w Neapolu w dniu 19 maja. Knowania monarchistów są ułatwione, gdyż mają oni do swej dyspozycji niezbędne środki transportowe w celu przywiezienia uczestników zebrania z prowincji Salerno, Benevento i Regio Calabria. W chwili obecnej Neapol stanowi centrum tego prowokacyjnego manewru monarchistów, który ma na celu sabotowanie powszechnych wyborów, mających się odbyć dnia 2 czerwca. Minister spr. wewnętrznych Romita wydał prefektom zarządzenia, zabraniające masowego przewożenia ludności z jednego miasta do drugiego w czasie kampanii wyborczej. W Neapolu policja aresztowała 25 komunistów, oskarżając ich o zaatakowanie demonstracji monarchistycznej w dniu 15 maja. W rzeczywistości monarchiści usiłowali zniszczyć transparenty miejscowych oddziałów partii komunistycznej. Dziennik „Unita" stwierdza kategorycznie, że atakujący monarchiści rzucali granaty.

W Neapolu już się zaczęło

NEAPOL (AFP) Donoszą, że wczoraj w związku z przybyciem króla Humberta wybuchła walka uliczna między monarchistami i republikanami. Policja strzelała ponad głowami tłumu. Dwie osoby są ranne.

Humbert uważa, że jeszcze nie czas

RZYM (PAP) „Unita" publikuje tekst tajnej umowy, zawartej rzekomo między Kwirynałem i podziemnymi organizacjami faszystowskimi. Dziennik twierdzi, że Kwirynał utrzymuje stały kontakt ze Sforzą i Pizziranim, notorycznie znanymi przywódcami faszyzmu republikańskiego. Memoriał faszystowski przedłożony królowi zawiera 6 paragrafów. Pierwszy zasadniczy paragraf fundamentalny adresowany jest do króla Umberto II i władz alianckich, zawiera prośbę o zezwolenie na wznowienie działalności partii faszystowskiej, jako jednej z „normalnych" organizacji politycznych włoskich. Tekst pisemnej odpowiedzi króla miał być następujący:

1) Wznowienie działalności partii faszystowskiej uważamy za przedwczesne. Anglicy i Amerykanie widzieliby niewątpliwie chętnie nowy ruch demokratyczno-faszystowski, ale stworzenie go dałoby okazję Francji, Jugosławii i Rosji do zaostrzenia żądań przy dyktowaniu warunków pokojowych z Włochami.

2) Monarchia zgadza się na żądania faszystowskie, z tym jednak, że oficjalne ich uznanie może nastąpić dopiero po zawarciu pokoju.

3) Ażeby dopiąć celu, należy uczynić wszystko dla opóźnienia wyborów. Należy przesłać jaknajwiększą ilość listów admirałowi Stone i korespondentom zagranicznym we Włoszech oraz powziąć każdą inicjatywę zdolną zapewnić zwycięstwo monarchii.

4) Unikać za wszelką cenę naiwnych prowokacji, jakim było np. przemawianie w duchu faszystowskim i nadawanie piosenek faszystowskich z radiostacji rzymskiej. „Unita" twierdzi, że udział elementów faszystowskich w zebraniach i wiecach monarchistycznych dowodzi, iż faszyści wprowadzają już w czyn żądania króla Umberto. Dziennik oświadcza na zakończenie, że na wypadek „zamachu stanu monarchistycznego" Umberto II ma zapewnione formalne poparcie ugrupowań faszystowskich.

Komu zależy na odroczeniu wyborów?

RZYM (PAP) Prasa lewicowa niejednokrotnie zwracała uwagę na fakt, że cały szereg organizacji monarchistycznych i faszystowskich składa petycje do komisji alianckiej, żądając odroczenia daty wyborów ze względu na „nieustabilizowanie stosunków w kraju". Organy monarchistyczne nazywały te oskarżenia oszczerstwami i twierdziły, że rząd De Gaspari „pragnie wojny domowej". Komunikat komisji alianckiej we Włoszech potwierdza słuszność tezy partii lewicowych. „W związku z listami i prośbami, napływającymi do komisji alianckiej i żądającymi odroczenia daty wyborów, admirał Stone, szef komisji, polecił wydanie następującego komunikatu: 1) Data 2 czerwca została ustalona przez rząd. Odnośny dekret został podpisany przez króla w okresie, kiedy byłem jeszcze namiestnikiem królewskim. Ponieważ rząd włoski ustalił tę datę z aprobatą króla, zwracanie się do mnie w tej sprawie jest rzeczą niewłaściwą i odmawiam przyjęcia jakiejkolwiek petycji lub oświadczenia. w którym żądanoby interwencji komisji alianckiej. 3) Ani król, ani rząd włoski nie zwracali się do mnie z prośbą odroczenia daty referendum i wyborów, jakakolwiek więc akcja tego rodzaju ze strony komisji alianckiej byłaby nieusprawiedliwioną ingerencją w sprawy wewnętrzne włoskie.

Przed generalną ofensywą w Chinach

Wojska Kuomintangu współdziałają z Japończykami

MOSKWA, (PAP). — Agencja TASS donosi z Szanghaju, powołując się na prasę chińską, że miasto Sy-Pin-Haj, na południowy zachód od Czang-Czun, znajduje się w ręku zjednoczonej armii demokratycznej. Na całym froncie panuje obecnie spokój. Wojska Kuomintagu otrzymują znaczne posiłki. Wzdłuż rzeki Jang-Tse wojska Kuomintagu koncentrują się w Nankinie, Tsien-Tsinie, Jang-Czi-Sou, Daj-Sin oraz w okolicach tych miast, przygotowując się do ofensywy generalnej. W prowincji Szandun wojska Kuomintagu wraz z wojskami b. rządu marionetkowego wciąż atakują wzdłuż przebiegającej tam linii kolejowej. W prowincji Szan-Si- gen. Jang-Si-Szan otoczony sztabem oficerów b. rządu marionetkowego, opracowuje plany natarcia na wyzwolone tereny tej prowincji. Z 6 tysięcy żołnierzy japońskich sformowano specjalną brygadę celem atakowania wojsk komunistycznych. Jak podaje dziennik „Da-Hun-Bao", sytuacja w Nantung i w Dżugao stała się wielce krytyczna. Władze prowincjonalne w Tsian-Su otrzymały wiadomość, że nowa 4-ta armia komunistyczna w sile 50 tysięcy żołnierzy rozpoczęła jakoby natarcie w okolicy wspomnianych miast. Korespondent dziennika „Szen-Bao" komunikuje, że przedstawiciel rządu chińskiego w Bej-Pin wyjechał nagle do Nankinu dla odbycia narady w sprawie poważnej sytuacji, jaka wytworzyła się w północnych Chinach. Korespondent pisze: „Odbywają się ruchy wojsk i często dochodzi do starć. Linie komunikacyjne są zagrożone. Sytuacja jest nadzwyczaj krytyczna".

Oświadczenie min. Byrnesa

Czy handel międzynarodowy

przyczyni się do utrwalenia pokoju?

WASZYNGTON (PAP) Po powrocie z konferencji paryskiej sekretarz stanu Byrnes złożył oświadczenie w sprawie handlu międzynarodowego. Minister Byrnes stwierdził, że rząd Stanów Zjednoczonych jest zainteresowany handlem międzynarodowym z uwagi na to, iż może on przyczynić się do utrwalenia pokoju oraz właściwie wykorzystany wpływa na podniesienie ogólnego dobrobytu.

Minister Byrnes przypomniał wreszcie, że handel zagraniczny hitlerowskich Niemiec dał podstawy surowcowe przemysłowi niemieckiemu i tym samym przyczynił się do powiększenia niemieckiego potencjału wojennego.

Ranni i zabici w Birmie

Anglicy w walce z demonstrantami

LONDYN, (PAP). — Agencja Reutera donosi, iż w miejscowości Tantabin w Birmie policja brytyjska użyła broni palnej przy rozpraszaniu wielotysięcznych tłumów, demonstrujących przeciwko aresztowaniu członków „Ochotniczej Organizacji Ludowej".

Dwie osoby zostały zabite, 5 demonstrantów odniosło ciężkie rany, aresztowano około 65 osób.

Przewodniczący Birmańskiej Ligi Antyfaszystowskiej, twórca ochotniczej organizacji ludowej gen. Runo odbył konferencję z brytyjskim gubernatorem Birmy Dormansmithem, w czasie której złożył protest przeciwko skazaniu 35 członków organizacji na kary od 6 do 18 miesięcy więzienia za odbywanie ćwiczeń wojskowych.

Losy floty japońskiej

jednej z największych na świecie

NOWY JORK (PAP) Agencja Reutera donosi z Tokio, że dowództwo marynarki brytyjskiej i amerykańskiej na Dalekim Wschodzie stwierdza, iż pozostałości floty japońskiej są znacznie większe niż przypuszczano. Zdemobilizowana flota japońska nadal pozostaje jedną z większych flot na świecie. W roku 1921, kiedy Japonia jako wielkie mocarstwo morskie przyjmowała udział w konferencji w sprawie ograniczenia zbrojeń w Waszyngtonie. flota jej liczyła 300 tysięcy ton. W chwili obecnej na podstawie warunków kapitulacji Japonia właściwie nie posiada floty, jednakże pod kontrolą marynarki amerykańskiej przy samej tylko repatriacji Japończyków. zatrudniona jest flota japońska o wyporności 254 tysięcy ton.

Polityka tolerancji i pomocy

państw zachodnich w stosunku do gen. Franco

LONDYN, (PAP). — Znana hiszpańska działaczka lewicowa Dolores Ibarruri (La Passionaria) wyraża żal w organie komunistycznym „Daily Worker", że 2 wielkie mocarstwa demokratyczne Wielka Brytania i Stany Zjednoczone stosują wobec generała Franco nietylko tolerancję, ale gorzej jeszcze, bo popierają go i okazują mu pomoc". Nie potrzeba przypominać przeszłości tym, którzy spowodowali klęskę republiki hiszpańskiej przez stosowanie polityki nieinterwencji, a potem zapłacili za ten błąd straszliwą cenę w postaci agresji hitlerowskiej — pisze Dolores Ibarruri. W Hiszpanii toczy się właśnie ukryta wojna domowa. Dalsze trwanie reżimu generała Franco tylko przedłuża cierpienia narodu hiszpańskiego.

Komunikat

Komisarza Ludowego Głosowania

WARSZAWA (PAP). Sekretariat Generalnego Komisarza Głosowania Ludowego komunikuje, że biuro Generalnego Komisarza Głosowania Ludowego mieści się w Warszawie, ul. Wiejska nr 6, 1 piętro, telefon 87-617. Wszelką korespondencję do Generalnego Komisarza Głosowania Ludowego należy kierować pod tym adresem.

SPOTKA ICH KARA...

BUDAPESZT (PAP) Jak donosi dziennik węgierski „Szabad Nep" sojusznicza komisja na Węgrzech zawiadomiła węgierskiego ministra sprawiedliwości, że niemieccy przestępcy wojenni, b. poseł niemiecki na Węgrzech Wesenmeyer i b. komendant Budapesztu Winkelmann, przekazani zostaną sądom węgierskim.

Do czego to prowadzi?

RZYM (PAP) W Bolonii, w hotelu zarekwirowanym przez dowództwo korpusu polskiego, zebrała się grupa wojskowych polskich i przy akompaniamencie fortepianu zaczęła śpiewać faszystowski hymn włoski „Giovinezza". Na protesty Włochów wojskowi odpowiedzieli groźbami, zmuszając ich następnie do opuszczenia hotelu. Kres wybrykom faszystowskim położyła interwencja alianckiej policji wojskowej.

Konferencja ministrów aprowizacji
powoła nową instytucję do walki z głodem

WASZYNGTON (PAP) W Waszyngtonie rozpoczęły się obrady konferencji ministrów aprowizacji Narodów Zjednoczonych, w których biorą udział przedstawiciele 18 narodów. B. prezydent Hoover przedstawił plan utworzenia nowej organizacji żywnościowej Radzie Bezpieczeństwa. Hoover zalecił utworzenie centralnego zarządu żywnościowego oraz kilku komisji doradczych. Nowa konstytucja przejmuje od 1 września funkcje UNRRA w rozszerzonym rozmiarze i skoordynuje działalność wszystkich organizacji żywnościowych i rolniczych. Hoover zakończył swoje przemówienie słowami: Pierwszym odgłosem wojny jest huk armat. Decydujący głos przy zawarciu pokoju ma żywność". Prezydent Truman przysłał depeszę powitalną, w której oświadczył, że od wyniku prac konferencji zależne będzie życie narodów nie tylko w państwach, dotkniętych klęską głodu na skutek działań wojennych, ale na całym świecie. Od rozwiązania zagadnienia żywnościowego — stwierdził prezydent — zależny jest pokój świata. Dostarczenie dostatecznych ilości środków żywnościowych jest zagadnieniem ważniejszym, niż wytyczenie nowych granic. Amerykański minister rolnictwa Anderson został wybrany na przewodniczącego konferencji. Dyrektor generalny komisji do spraw rolnictwa i wyżywienia ONZ Boyd oświadczył, iż świat cały będzie odczuwał brak środków żywnościowych aż do r. 1948 i że minie około 5 lat, zanim nastąpi stabilizacja stosunków gospodarczych.

I w Danii są wilkołaki
Liczne aresztowania wśród członków organizacji

SZTOKHOLM, (PAP). — Policji duńskiej udało się wpaść na trop szeroko rozgałęzionej organizacji duńskich wilkołaków, której nici prowadzą nawet do Niemiec. Aresztowano sprawcę zamachu bombowego na posterunek policyjny w Tinglev, ktróy dostarczył tak cennych informacji, iż można było aresztować innych ważnych członków organizacji. Przywódca tej organizacji, który na razie pozostaje w ukryciu, posiada krótkofalowy aparat nadawczy, za pomocą którego komunikuje się z poszczególnymi komórkami organizacji oraz z Niemcami.

„Mein Kampf"
skonfiskowany

MOSKWA (PAP) Agencja Tass donosi z Berlina, że sojusznicza Rada Kontrolna Niemiec wydała zarządzenie o konfiskacie literatury i druków hitlerowskich i militarystycznych na całym terytorium Niemiec.

Wojska angielskie opuszczą Kair

LONDYN, (PAP). — Agencja Reutera donosi z Kairu, iż po rozmowie z ambasadorem brytyjskim Campbellem, premier egipski Sidky Pasza oświadczył, że ewakuacja wojsk brytyjskich z Kairu i Aleksandrii została ostatecznie postanowiona.

Reader usprawiedliwia
Niemieckie postępy wojenne
Bezczelność czy naiwność byłego admirała

NORYMBERGA (PAP) — Na poniedziałkowym posiedzeniu Międzynarodowego Trybunału w Norymberdze oskarżony b. admirał Raeder oświadcza, iż Hitler był duchowo nastawiony na konflikt z Wielką Brytanią, chociaż pragnął uniknąć go za wszelką cenę.

Prokurator Fyfe odczytuje orędzie Hitlera do dowódców z dnia 23 listopada 1939 r. Hitler twierdzi m. in., iż neutralność Belgii i Holandii nie mają znaczenia. Nikt nie sądzi zwycięzcy. Na zapytanie prokuratora, czy oskarżony podziela poglądy Hitlera i czy przypuszczał, że zajęcie Holandii ułatwi operacje morskie, Raeder odpowiada: „Wzmożenie naszych operacji morskich było odpowiedzią na naruszenie prawa międzynarodowego przez Wielką Brytanię". Jak wiadomo, przed atakiem na Norwegię flota niemiecka otrzymała rozkaz zbliżenia się do brzegów norweskich pod flagą brytyjską. B. admirał Roeder twierdzi, iż „taki podstęp wojenny" był ogólnie przyjęty w czasie działań wojenych. Kiedy prokurator Fyfe prosi o podanie takiego precedensu, Raeder oświadcza z całą bezczelnością: „Rozkaz używania flagi brytyjskiej został odwołany. Nie rozumiem wobec tego poco tyle mówimy w tej sprawie". Prokurator Fyfe: „Ja decyduję, jakie sprawy będą poruszane.

NORYMBERGA (PAP) — Między b. naczelnym dowódcą floty niemieckiej Raederem a prokuratorem brytyjskim Maxwell Fyfe dochodzi do ostrej wymiany zdań podczas poniedziałkowego posiedzenia trybunału w Norymberdze. Prokurator Fyfe zarzucił Raederowi, iż wiedział, że oskarżenie wysunięte przeciwko Wielkiej Brytanii w sprawie rozkazu uzbrojenia wszystkich statków handlowych i ostrzeliwanie niemieckich łodzi podwodnych mija się z prawdą. Trupio-blady Raeder woła: „to była prawda, ja nigdy nie kłamię".

Prokurator Fyfe żąda sprecyzowania stanowiska, jakie oskarżony zajął w sprawie rozkazu Hitlera uśmiercania wszystkich dowódców statków państw wojujących.

Na drodze do współpracy
Porozumienie między Jugosławią a Węgrami

BUDAPESZT (PAP) Dziennik węgierski „Szabad Nep" donosi, że pomiędzy Węgrami a Jugosławią zawarte zostało porozumienie w sprawie odszkodowań. Jak wiadomo, z 300 milionów dolarów odszkodowań, które Węgry mają zapłacić na podstawie warunków zawieszenia broni, 70 milionów ma otrzymać Jugosławia. W ramach tej sumy Węgry mają dostarczyć przede wszystkim Jugosławii taboru kolejowego, okrętów i metali — poza tym Węgry mają zbudować w Jugosławii szereg zakładów przemysłowych i kształcić u siebie w fabrykach robotników jugosłowiańskich w dziale przemysłu włókienniczego. Przedstawiciel jugosłowiańsk oświadczył, że po podpisaniu porozumienia w sprawie odszkodowań Jugosławia i Węgry mogą również zawrzeć układ handlowy, na podstawie którego Węgry otrzymają: żelazo, rudę, sulfaty, miedź oraz trzodę chlewną. Dziennik węgierski podkreśla, że rząd jugosłowiański, wyznaczając daty i warunki spłaty odszkodowań przez Węgry, przyjął pod uwagę ciężką sytuację ekonomiczną tego kraju.

Kartagina faszyzmu
musi być zburzona

Dziesięć lat temu na półwyspie pirenejskim rozpoczęły się wielkie zmagania faszyzmu, z demokratyczną Republiką Hiszpańską.

W dziesiątkach bitew, w setkach nalotów w morderczych pacyfikacjach brały udział i ćwiczyły się do przyszłej światowej rzezi zarówno hitleryzm, jak i faszyzm włoski. Dywizje „czarnych strzał" legiony krwiożerczych „Kondorów" walczyły obok marokańskich dzikusów, których wiódł „patriota" generał Franco.

Ponad dwa lata trwała rzeź ludu hiszpańskiego, broniącego swej wolności i prawa do życia —rzeź dokonywana rękami faszystowskich bandytów sprowadzanych masowo z Niemiec i Włoch. I przez cały ten czas owa straszliwa walka była jednocześnie dla faszystów „próbą generalną" przyszłej światowej mordowni. Niewiele czasu minęło, gdy wyćwiczeni i wypróbowani nad miastami Hiszpanii lotnicy z niemieckiego legionu „Kondor" wylecieli nad Warszawę i inne miasta polskie, by siać mord i grozę.

Zaledwie jednak stanął do obrony lud hiszpański przeciw potworowi faszyzmu, ze wszystkich krajów posypali się żołnierze wolności, by u boku obrońców tej wolności stawić czoło sile, która—wiedzieli— jutro ich ojczyzny zagrozi. Stanęły ochotnicze brygady międzynarodowe, nie brakło w nich i naszych „dąbrowszczaków", którzy wówczas i później przepiękne karty historii zapisali. Niestety! Siły, które mogły były podtrzymać wyzwoleńczą walkę ludu hiszpańskiego milczały, zamknęły się w bezdusznej fortecy formuły „nieinterwencji". Padł uciemiężony lud hiszpański i do dziś jęczy w niewoli.

Zarówno wtedy, jak i przez wszystkie lata później była sprawa Hiszpanii dla nas sprawą czołową, sprawą symptomatyczną. I kiedy cały świat zdołał się przekonać, że prawdę mówili, słusznie przewidywali socjaliści, przestrzegając ludzkość przed zmorą faszyzmu, — tak śmiesznie, tak nielogicznie potoczyły się losy wojny, że właśnie ów pierwszy uciemiężyciel, ów najbardziej zaufany pachołek „fuehrera" i „duce" pozostał. Pozostał cały, żywy i przy władzy. I nadal krwawymi swymi rządami wytacza krew z ludu hiszpańskiego i nadal daje przytułek wszelkim faszystowskim zbrodniarzom.

I niedość na tym. Gromadzi na granicy francuskiej wielkie siły wojska, zakupuje od... Stanów Zjednoczonych samoloty, okręty i inne środki bojowe. Dwukrotne wypowiedzi Franci na ten temat nie znalazły echa w Radzie Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych. Światu grozi z półwyspu pirenejskiego nowa wojna, wojna odwetowa faszyzmu.

I nie ważne jest, że może ta wojna nie dałaby faszyzmowi okazji do zwycięstwa. Ważne jest, że NIE WOLNO dopuścić do jakichkolwiek prób wskrzeszenia tej zmory ludzkości.

I tak jak ostrzegaliśmy, my socjaliści przez lata całe Europę, ostrzegaliśmy, aż przyszedł... Oranienburg, Dachau, Oświęcim, Majdanek... — tak dzisiaj powtórnie mówimy: Czas z tym skończyć. I póki nie legnie w gruzach ostatni bastion faszyzmu i żądzy wojny w Europie i na świecie, będzie dźwięczyć stale nasze ostrzeżenie, jak owe historyczne „caeterum censeo Carthaginem delendam esse". (Pozatem uważam, że Kartagina musi być zburzona).

Oby z lepszym skutkiem niż wtedy, przed krwawym pierwszym września 1939 roku.

JAN DĄBROWSKI

Ohydny mord we Frankfurcie
Nieoczekiwane wyniki śledztwa

LONDYN, (PAP). — Agencja Reutera donosi, że na placu w pobliżu kwatery oficerów amerykańskich we Frankfurcie nad Menem zaleziono w niedzielę, dnia 19 bm. nagą i nieprzytomną 28-letnią urzędniczkę cywilną wojsokwego zarządu amerykańskiego w Niemczech Gertrudę Knapp. Po przewiezieniu do szpitala Knapp zmarła.

Przybyła ona przed dwoma dniami ze Stanów Zjednoczonych.

W związku ze śledztwem aresztowano kilka osób. Władze amerykańskie wydają się zaskoczone okolicznościami ujawnionymi przez śledztwo.

Francja żąda węgla z Ruhry
Echo zgromadzeń przedwyborczych

PARYŻ (PAP) — Sekretarz generalny Francuskiej Partii Komunistycznej Jacqes Duclos, przemawiając na wiecu przedwyborczym w Charleville, zaprotestował przeciwko „dziwnemu stanowisku sojuszników Francji, którzy nie godzą się na sprawiedliwy podział węgla z Zagłębia Ruhry".

Inny działacz komunistyczny Andre Marty na wiecu przedwyborczym w Bordeaux zażądał wypłacenia Francji odszkodowań w węglu z Zagłębia Ruhry. Francja nie potrzebowałaby wtedy płacić za węgiel amerykański i ograniczać import innych niezbędnych towarów.

Górnicy polscy wracają do kraju
Uroczyste pożegnanie ze strony francuskiej

PARYŻ (PAP) Transport górników, powracających z Francji do kraju liczy 600 osób. Odjeżdżających żegnały tysięczne tłumy rodaków ze sztandarami. Wagony były przystrojone zielenią i napisami: „Jedziemy kuć czarny diament w naszej ojczyźnie", „Ojczyzna nasza wzywa nas wszystkich". Przed odjazdem odbyła się uroczystość, w czasie której przemówienia wygłosili przedstawiciele Rady Narodowej we Francji, polskiej sekcji CGT (Generalnej Konfederacji Pracy) i partii politycznych. Ze strony francuskiej przemawiał przedstawiciel Związku Górników. Mowca podniósł zasługi polskich górników dla Francji, życzył pomyślności, prosił o utrzymanie łączności z górnikami francuskimi i wyraził nadzieję, że górnicy polscy staną się w Polsce ambasadorami Francji.

Na zakończenie przemówił ambasador Skrzeszewski, podkreślając, że górnicy, którzy kiedyś wyjechali jak wygnańcy, dzisiaj wracają jako pełnoprawni obywatele.

Ambasador zwrócił uwagę, że górnicy nie jadą do gotowego, ale do warunków trudnych, do kraju zniszczonego okupacją, jadą jako żołnierze na front budowy nowej Polski.

Przedstawiciele Żydów i Arabów
wypowiedzią się o planie palestyńskim

LONDYN, (PAP) Agencja Reutera donosi z Jerozolimy, iż komisarz brytyjski Cunningham wezwał przedstawicieli agencji żydowskiej i komitetu arabskiego do przedłożenia swych poglądów na zalecenia amerykańskiej komisji do spraw Palestyny najpóźniej do dnia 20 czerwca. Amerykański konsul generalny w Jerozolimie podał do wiadomości iż rząd Stanów Zjednoczonych solidaryzuje się całkowicie z wezwaniem brytyjskim.

Adwokaci niemieckiej sprawy

Nowe popisy reakcyjnych komiwojażerów

Ostatnie dni przyniosły dwa znamienne wystąpienia przedstawicieli reakcji brytyjskiej, którzy nie po raz pierwszy zresztą ukazują się opinii światowej w roli orędowników interesów pokonanych Niemiec. Sprawa jest tym bardziej godna uwagi, że popisy te miały charakter gościnnych występów na terenie nie angielskim, lecz zagranicznym, co wskazywałoby na propagandowe tendencje podjętej akcji obrończej. Drugą okolicznością, zasługującą na podkreślenie, był czas tej akcji — okres obrad konferencji paryskiej, na której sprawy niemieckie wywołały — jak wiadomo — poważne różnice zdań wśród reprezentantów czterech głównych mocarstw.

Niezmordowany — mimo podeszłego wieku — **p. Winston Churchill** przemawiał w **Hadze**, powtarzając na ogół — w nieco łagodniejszej formie — swe twierdzenia, rady i zachęty, znane z mowy fultońskiej. Ogólną tendencją przemówienia p. Churchilla w Hadze była **obrona gospodarczych i politycznych interesów** Niemiec, jako niezbędnego dla utrzymania „równowagi sił" w Europie partnera W. Brytanii i państw zachodnich. Ta obrona wkłada w usta angielskiego Demostmera usilne przestrogi przed zbyt daleko idącym osłabianiem pohitlerowskich Niemiec, przed czynieniem im „krzywdy", która — zdaniem p. Churchilla — przyniosłaby szkodliwe następstwa wszystkim narodom europejskim, zwłaszcza zaś tym nieogarniętym słynną „żelazną kurtyną".

Znacznie szczerzej, można powiedzieć — brutalniej, ujawnił swe poglądy i zamiary partyjny kolega p. Churchilla — **sir William Beveridge,** który — przemawiając **w Oslo** — zaatakował z wielkim impetem uchwały poczdamskie, dotyczące kontroli nad przemysłem niemieckim oraz odszkodowań wojennych. Mało tego, p. Beveridge, znany skąd inąd jako gorliwy wielbiciel faszyzmu hiszpańskiego i gen. Franco, pozwolił sobie w zapale oratorskim na twierdzenie, że **„bezpieczeństwo Europy nie może się opierać na niezdolności Niemiec do prowadzenia wojny....** Wszystkie kropki nad i zostały w ten sposób niedwuznacznie postawione. Tęsknoty reakcji angielskiej do... silnych ekonomicznie i wojskowo Niemiec, jako gwaranta t. zw. równowagi kontynentalnej i bariery przeciwko potężniejącym wpływom słowiańskiego Wschodu (t. j. Rosji Radzieckiej przede wszystkim), tęsknoty te znalazły dobitny wyraz w ostatnich *wystąpieniach* Churchilla i Beveridge'a, dwóch reprezentatywnych chorążych nie tylko angielskiego wstecznictwa.

Prawda, żaden z tych panów nie gra dziś oficjalnej roli w polityce brytyjskiej, należą oni do konserwatywnej opozycji, zwalczającej z wielką energią wewnętrzne, społeczno-gospodarcze reformy rządu Labour Party. Mimo to jednak, gościnnych występów Churchillów i Beveridgów przed audytorium różnych krajów świata nie można traktować jako opozycyjnego wyżywania się i wygłupiania zawiedzionych w ambicjach — na własnym terenie — polityków. Takich wystąpień nie wolno kwitować lekceważącym wzruszeniem ramion. Trzeba bowiem pamiętać, że — oficjalnie czy nieoficjalnie — **za plecami heroldów konserwy angielskiej stoją zwarte i potężne siły kapitału międzynarodowego** i że te siły — tymi czy innymi drogami — potrafią wywierać na rządy wielu państw Zachodu wpływ bardzo istotny.

Konika bieżąca, praktyka władz okupacyjnych, rozmaite zjawiska polityczne i gospodarcze wypływające niemal co dnia na powierzchnię zdarzeń, dostarczają w tym względzie aż nadto wymownych przykładów. Jakże pouczający jest wśród wielu innych ujawniony świeżo fakt, że na konferencji węglowej w Essen delegacja francuska musiała staczać homeryckie boje o skromny a niezbędny przydział niemieckiego węgla dla Francji, podczas gdy „eksperci" brytyjscy przeciwstawiali się tym uzasadnionym żądaniom w imię odbudowy i uruchomienia przemysłu... niemieckiego!

Rzecz jasna, adwokackie występy Churchillów, Beveridge'ów i ich pomniejszych popleczników **podniecają odwetowe i nacjonalistyczne nastroje** wśród „biednych", z trudem demazifikowanych Niemców, uskrzydlają ich nadzieje na jakiś „pomyślny" zwrot w polityce międzynarodowej, krzepią ich wiarę w możliwość przekreślenia następstw poniesionej klęski. O wzmaganiu się niemieckiego zuchwalstwa i niemieckiej buty świadczy rosnący w siłę ruch „wilkołaków", świadczą akty sabotażu na różnych terenach b. Trzeciej Rzeszy, świadczą też piosenki śpiewane głośno, przez wysiedlanych Niemców na naszym Śląsku i Pomorzu, kończące się refrenem: „Bald kehren wir zurück!"

Ten „powrót" oznaczałby bezsprzecznie — zagładę państwa i narodu polskiego. Jest to pewnik, narzucający wnioski, fundamentalne dla naszej polityki wewnętrznej i zagranicznej. A te wnioski dyktują nam postawę, jaką zająć należy, wobec wystąpień komiwojażerów reakcyjnej i kapitalistycznej międzynarodówki.

BRONISŁAW DARSKI

Co wynikło z żartu prima-aprilisowego

Głupota czy zła wola korespondenta amerykańskiego

WARSZAWA (SAP). Agencja SAP otrzymała następujący komunikat Ministerstwa Sprawiedliwości:

„W prasie zagranicznej m. in. także w gazetach amerykańskich ukazał się szereg notatek o wystawieniu na widok publiczny w Warszawie zbrodniarzy wojennych Greisera i Fischera.

Wedle tych notatek zostali oni umieszczeni w klatce, a oglądanie ich udostępniono publiczności za opłatą w postaci bochenka chleba i jajek, przeznaczonych dla pracowników sądowych.

Prasa anglosaska, komentując tę wiadomość, zaatakowała polskie władze wymiaru sprawiedliwości, domagając się nawet, aby dalsza ekstradycja przestępców wojennych do Polski została wstrzymana.

Jak się okazało, wiadomość o umieszczeniu Greisera i Fischera w klatce i wystawieniu ich na widok publiczny podał korespondent agencji „Associated Press" w Warszawie, który dodał nawet, że sam oglądał delikwentów.

Korespondent zaczerpnął tę bzdurę z prima-aprilisowego numeru warszawskiego „Dziennika Ludowego", który obok niej zamieścił cały szereg podobnych notatek, jak np. o koronacji Ghandiego na króla Indii i jego ślubie z księżniczką angielską, wymianie pieniędzy papierowych na złote dla oszczędności papieru, objęciu rządów w Polsce przez Spółdzielnie „Społem" itp.

Nie sposób przypuścić, aby korespondent tak poważnej agencji, jak „Associated Press" miał tak słabo rozwinięte poczucie humoru, że nie poznał się na żarcie „Dziennika Ludowego" – żarcie, być może zresztą – nieudanym. Puszczenie jednak w świat tej „wiadomości" jest po prostu trudną do zrozumienia nierzetelnością w pracy zawodowej ze strony korespondenta, który wyrządzając znaczną szkodę Polsce, nie przysporzył przytym sławy, korzystającym z gościnności w Polsce korespondentom amerykańskim.

Wolno korespnodentowi oświetlać w taki czy inny sposób zachodzące w Polsce wydarzenia, jednakże szerzenie nieprawdziwych wiadomości, szkodzenie dobremu imieniu Polski zagranicą, wprowadzanie w błąd prasy amerykańskiej, ośmieszanie sądownictwa Rzeczypospolitej nie może nie być jak najostrzej napiętnowane, jako działalność skierowana na szkodę Polski.

Do czego dążą socjaliści norwescy

Norwegia jest państwem, w którym tak jak w W. Brytanii i Szwecji, rząd składa się wyłącznie z socjalistów. Rząd norweski nie posiada przeto zasadniczych przeszkód natury wewnętrznej do realizacji programu socjalistycznego. To też plan gospodarczy rządu norweskiego jest w dużym stopniu emanacją programu partyjnego. Plan ten zawiera 5 głównych punktów: W dziedzinie budownictwa plan przewiduje wybudowanie w ciągu lat 5-ciu 100.000 domów, przy czym uwzględnione będą w pierwszym rzędzie zniszczone przez wojnę okręgi północne.

Cała żegluga nadbrzeżna, odgrywająca w życiu gospodarczym Norwegii poważną rolę, będzie znacjonalizowana. Nastąpi również upaństwowienie towarzystw ubezpieczeniowych. W dziedzinie komunikacji znacjonalizowano już dotychczas lotnictwo cywilne.

Państwo przejmie wszelkie zakłady przemysłów kluczowych, przyczym plan przewiduje szeroką ich rozbudowę. Państwo kładzie zwłaszcza nacisk na rozwój przemysłu żelaznego i stalowego, a to w celu wykorzystania na miejscu dużych zasobów rudy norweskiej. Plan przemysłowy przewiduje także znaczne wykorzystanie energii wodnej oraz pokaźny wzrost produkcji aluminium. Żegluga morska, ta podstawa bilansu płatniczego Norwegii, ma być znacznie rozbudowana.

Wprowadza się ścisłą kontrolę cen.

We wszystkich zakładach przemysłowych i instytucjach wprowadzone zostały rady zakładowe, które mają za zadanie czuwać nad całokształtem produkcji, dbając równocześnie o dobro robotników.

Jeśli chodzi o żeglugę morską, to rząd nie zamierza upaństwowić prywatnych towarzystw okrętowych, pozostawiając je inicjatywie prywatnej, jednakże pod ścisłą kontrolą rządową. Przy realizacji planu budownictwa mieszkaniowego pierwszeństwo w uzyskiwaniu kredytów i w pomocy państwa mają spółdzielnie mieszkaniowe. Dla sfinansowania planu powstał specjalny bank spółdzielczy, cieszący się dużym poparciem rządu.

OMTUR szkoli nowe kadry

WARSZAWA (SAP). – Organizacja Młodzieży TUR została zgłoszona do Polskiego Związku Żeglarskiego, z którym ściśle współpracuje.

Obecnie zwrócono szczególną uwagę na organizowanie nowych klubów sportów wodnych oraz na naprawę sprzętu żeglarskiego.

1 czerwca br. rozpoczyna się w Łuczanach na wodach jezior mazurskich I-szy 6-tygodniowy kurs żeglarstwa, wioślarstwa i pływania dla OM TUR-owców. Przewiduje się, że udział w kursie weźmie 60 uczestników. Zapisy na kurs przyjmuje Referat Sportowców Wodnych Wydz. Sportowego KC OM TUR.

Polacy wracają z Jugosławii

BELGRAD (SAP). Z Jugosławii odeszły 4 dalsze transporty Polaków - repatriantów, po 40 wagonów w każdym, 90 proc. repatriantów stanowią rolnicy, reszta — robotnicy.

Transporty kierowane są przez Subotice na Budapeszt i dalej przez Czechosłowację na Dolny Śląsk.

Przesiedleńcy wiozą ze sobą żywy inwentarz przeszło 2.600 koni, 169 świń, ule z pszczołami, zapasy oraz 29.000 kg. bagażu.

Przed wyjazdem wszyscy byli badani przez lekarzy i poddani całkowitej desynfekcji.

Imperializm XX wieku

Plan Ameryki światowej sieci baz

MOSKWA, (PAP). — W związku z książką pt. „Bazy zamorskie Sira George Wellera; jednego z czołowych korespondentów prasy amerykańskiej, „Prawda" zamieszcza artykuł pt. „Wszechświatowa sieć baz, jako narzędzie polityki ekspansji", w którym czytamy m. in.: „We współczesnej publicystyce amerykańskiej nie ma terminu bardziej rozpowszechnionego, niż „wszechświatowa sieć baz". W miarę przybliżania się końca wojny sprawa baz stawała się centralnym tematem szeregu publicystów amerykańskich. Stworzenie sieci baz amerykańskich nie jest wcale owocem fantazji tego czy innego publicysty amerykańskiego. Jest to jedna z najbardziej podstawowych metod stosowanych w praktyce. W oświadczeniu ministerstwa wojny USA, złożonym w marcu br. podkreślono że „sieć wysuniętych baz stanowi podstawowy element naszych przygotowań do zapewnienia bezpieczeństwa". Jeśli sądzić z wypowiedzi prasy zagranicznej, Stany Zjednoczone realizują program stworzenia „sieci baz" w sposób uporczywy i wytrwały. Wiadomo o rokowaniach Amerykan w sprawie baz w Islandii, o aktywności ich w Afryce, na Bliskim Wschodzie, w Chinach. Zasługuje również na uwagę wiadomość o rokowaniach w Paryżu między Byrnesem a Bevinem w sprawie baz amerykańskich na należących do Anglii wyspach Pacyfiku". Na zakończenie „Prawda" pisze: „Aktywne dążenia do stworzenia wszechświatowej sieci baz amerykańskich świadczą o tym, że w chwili obecnej w dziedzinie polityki zagranicznej przeważają tendencje wiążące się z planami ekspansji, które Weller scharakteryzował jako „imperializm 20-go wieku". Rozumie się samo przez się, że taka polityka sprzeczna jest z polityką współpracy wielkich mocarstw w interesie pokoju i bezpieczeństwa".

Milion niemieckich matek zapłacze

SZTUTTGART (ZAP). — Ze znalezionych przed kilku miesiącami w Saarfeld kartek b. wehrmachtu wydobyto na jaw wykazy zaginionych i poległych żołnierzy niemieckich, których rodziny nie zostały o losie swoich najbliższych powiadomione. W spisach tych znajduje się około miliona nazwisk. Milion rodzin niemieckich nie dowiedziało się nic, co się stało z ich ojcami, czy synami. Amerykanie natychmiast zatrudnili 650 ludzi, którzy pod nadzorem amerykańskich oficerów wysyłają rodzinom żołnierzy zawiadomienia. Do tej pory wysłano ich 360 tys. Jeszcze 600 tys. trzeba wysłać.

W tych samych kartotekach znaleziono dane, dotyczące stanu armii niemieckiej w czasie wojny. Okazuje się, że najwyższy stan żołnierzy wynosił 10.983.000.

Weryfikacja wniosków na odszkodowania

WARSZAWA (SAP) Biuro odszkodowań wojennych przy Prezydium Rady Ministrów zamierza w najbliższym czasie przeprowadzić postępowanie weryfikacyjne wniosków rejestracyjnych szkód wojennych, złożonych przez właścicieli zakładów rzemieślniczych. Dla przeprowadzenia powyższego postępowania Ministerstwo Administracji Publicznej zleciło wojewodom powołać specjalne komisje szacunkowe wojewódzkie i powiatowe, w których wyzyskany będzie istniejący już aparat administracyjny, jak również czynnik społeczny w osobach przedstawicieli rzemiosł wyznaczonych przez prezydium właściwych Rad Narodowych.

Podziwiałem Polaków pod Lenino

— oświadcza członek delegacji sowieckiej w Polsce gen. A. Suchomlin

Na czele delegacji sowieckiej, która sprowadziła ze Związku Radzieckiego urnę z prochami, poległych w walkach wolnościowych pod Lenino, żołnierzy I dywizji Kościuszkowskiej, przyjechał do Polski Aleksander Suchomlin. Był on dowódcą X Armii Czerwonej, któremu pod względem operacyjnym podlegała w okresie przygotowań do pierwszego bojowego chrztu, sformowana jesienią roku 1943 — I dywizja polska im. Tadeusza Kościuszki.

WARSZAWA W OCZACH GOŚCIA

Generał opowiada o swych wrażeniach z Warszawy oraz o wspomnieniach z walk, które były dla Wojska Polskiego startem w kierunku szosy warszawskiej i... berlińskiej.

— Straszny obraz zniszczenia pięknej ongiś stolicy Polski — rozpoczyna nasz rozmówcą — wywarł na mnie silne wrażenie. Znam Warszawę sprzed wojny, a w 1945 r. w pierwsze dni po wyzwoleniu oglądałem ją z lotu ptaka i zatrzymałem się na pewien czas na jej aerodromie. Obecnie, chociaż już nieco oczyszczona demonstruje świeże jeszcze ślady barbarzyństwa, niekończące się sterty cegieł, zniesionych z powierzchni ziemi domostw, cmentarzysko milionów. Oglądaliśmy na przedmieściach bohaterskiej stolicy Polski ślady umocnień bojowych powstańców warszawskich.

Ale mimo zniszczeń wojennych, widać, że Warszawa odradza się i że w dziele odbudowy pomagają rządowi wszyscy obywatele. Wyczuwa się troskę o to, aby stolica Rzeczpospolitej była jeszcze wspanialsza, aniżeli przed wojną.

W dalszym ciągu rozmowy gen. Suchomlin opowiada szczegóły, pobrania ziemi z pobojowiska pod Lenino. Nawiązujemy do historycznej bitwy, która złotymi zgłoskami zapisała w dziejach bohaterstwo oręża Polski Ludowej, prosimy generała, by nam opowiedział o swych wspomnieniach.

DYWIZJA IM. T. KOŚCIUSZKI

Gen. Suchomlin dobrze pamięta wszystko.

— We wrześniu 1943 roku byłem dowódcą X armii, która prowadziła ciężkie walki o Łady i Rajewo, na północ od Lenino. Kiedy walki przybrały zacięty charakter, ze sztabu głównodowodzącego otrzymałem rozkaz włączenia w skład mojej armii jednostki polskiej, a mianowicie I Dywizji im. Tadeusza Kościuszki. Wiedziałem, że jest to pierwsza formacja polska, która po wyjeździe z ZSRR Armii Andersa, miała ruszyć do boju, aby ratować honor Polski. Wiedziałem, że I dywizja została utworzona z najlepszych synów narodu polskiego, którzy płonęli żądzą odpłaty Hitlerowi za krzywdy i poniżenie, żądzą oswobodzenia Polski i cierpiącego w niewoli narodu.

PLAN OFENSYWY POD LENINO

W ciągu września tegoż roku razem z dowództwem I dywizji polskiej rozpracowaliśmy szczegółowy plan przełomu i ofensywy w kierunku na Łady. Wszystko było już gotowe. Polacy, uzbrojeni w najnowocześniejszą broń, zadziwiali nas swą postawą. Lada moment miał być wydany rozkaz rozpoczęcia przez nich działań, wspólnie z moją armią. W ostatniej jednak chwili, ze względów natury strategicznej, wydany został inny rozkaz wyższego sztabu frontowego, który polecił I dywizję skierować na odcinek Lenino, nie z własną wolą, wziąć na siebie główny ciężar odpowiedzialności na tym froncie. Muszę tu zakończyć — dodaje generał, że plan taktyczny walk był uzgodniony. Chodziło o uderzenie na Lenino w kierunku na Orszę, a dalej, w wypadku sukcesu czołowego natarcia, o dokonanie manewru okrążającego, celem niespodzianego ataku na pozycje nieprzyjacielskie w okolicach Witebska i Bobrujska.

NIEMIECKIE LINIE PRZERWANE

Polska dywizja została przesunięta na teren działania sąsiedniej Armii i w październiku rozpoczęliśmy wspólnie natarcie na szerokim froncie. Celem ataku było zrobienie wyłomu w obronie Niemców. Boje rozpoczęły się 10 października i już 13-go Polacy przerwali hitlerowskie linie. Walki były bardzo krwawe. Muszę wydać najlepszą ocenę bohaterstwu i dzielności polskiego żołnierza. Walczył on, być może, zbyt brawurowo...

Gen. Suchomlin opowiada nam dalsze szczegóły walk. 10 października o 2-ej w nocy rozpoczął się pod Lenino artyleryjski obstrzał pozycji niemieckich. Jednocześnie z lotnisk podniosły się maszyny polskie, aby z powietrza razić wraże punkty ogniowe. O świcie wyruszyła piechota. Niemcy, wiedząc, że przeciwko nim idą Polacy, rzucili na odcinek Lenino całe eskadry bombowców. Panowali w powietrzu. Pomimo to Polacy wytrzymali napór ognia, wyszli zwycięsko z bitwy, łamiąc pozycję wroga i niszcząc jego żywą siłę i technikę.

Bitwę tę Niemcy zapamiętają na wieki. I dywizja Kościuszkowska, z której po tym wyszły kadry oficerskie dla powstającej I Armii, II Armii i korpusu pancernego odrodzonego Wojska Polskiego prowadziła pod Lenino decydujące walki w jak najcięższych warunkach, pokazując, że kroczy ku Zwycięstwu.

FUNDAMENT PRZYJAŹNI

Dlaczego my wspominamy wraz z Kościuszkowcami październik 1943 roku? — zapytuje gen. Suchomlin. I odpowiada: bo tam działy się wydarzenia doprawdy wielkie, które położyły fundamenty pod naszą przyjaźń i braterstwo wspólnie przelanej krwi. W tym właśnie tkwi zasługa I dywizji, jej szeregowych i oficerów. Przyjaźń tę zachowamy, ona bowiem cementuje ze sobą nasze słowiańskie narody. Lenino było ogromnym wkładem do walki o demokrację i postępową ideę ludzkości. Mnie dowódcy sowieckiemu, który nie tylko obserwował walkę Polaków, ale razem, w sąsiedztwie z nimi gromił niemieckich faszystów — przyjemnie dziś stwierdzić, że walki nasze nie poszły na marne, że b. żołnierze, zajmujący w nowej Polsce wybitne stanowiska, znają cenę Demokracji i są jej wierni.

STEFAN GELAS

„Spółdzielczość to droga do sprawiedliwej Polski"

Z odezwy Organizacji Spółdzielczych

Nowy ustrój społeczno-gospodarczy Polski, wynik bezkrwawej rewolucji oparty jest na najsłuszniejszych, najsprawiedliwszych zasadach. Wynika z ducha wolności, którego nie potrafi ujarzmić zaborca i kapitalista.

Świat pracy sam bierze swoje sprawy gospodarcze we własne ręce, organizując się w samodzielnych spółdzielniach najrozmaitszego rodzaju. W ręce zorganizowanej spółdzielczo ludności przechodzi przemysł przetwórczo-rolny, zbyt artykułów rolniczych będzie się odbywał na zasadach spółdzielczych, sprzedaż towarów produkcji miejskiej i fabrycznej w coraz większej mierze będzie się opierała o sklepy spółdzielcze.

W wyniku ustawy o nacjonalizacji przemysłu cały przemysł spożywczy w Polsce przejęty zo[...] nie przez organizacje spółdzi[...]cze. Coraz większe znaczenie zo[...]bywa spółdzielczość pracy w dz[...]dzinie odbudowy i organizac[...] drobnego przemysłu rzemieśln[...]czego.

Zwracamy się do każdego ro[...]botnika czy pracownika umysło[...]wego, aby możliwie najrychl[...] porozumiał się z najbliższą spół[...]dzielnią i przystąpił na jej człon[...]ka. Zwracamy się do działaczy związków zawodowych, aby realizując hasło swego kongresu „Każdy członek związku zawodowego — członkiem spółdzielni", pomagali w werbowaniu członków dla spółdzielni, w umasowi[...]niu ruchu spółdzielczego.

Apelujemy do działaczy poli[...]tycznych i zawodowych o pro[...]pagowanie ideałów, zadań i dą[...]żeń spółdzielczości.

Robotnicy! Bierzcie sprawę spół[...]dzielczości w swoje ręce!

Niech żyje Polska Demokratycz[...]na! Niech żyje solidarność świa[...]ta pracy! Niech żyje spółdziel[...]czość! Związek Rewizyjny Spół[...]dzielni RP „Społem" Związek Go[...]spodarczy Spółdzielni RP. Komi[...]sja Centralna Związków Zawodo[...]wych (Wydział spółdzielczy).

250 zł. płacą już handlarze

za „kupon papierosowy"

Ceny papierosów mają silną tendencję zwyżkową, wzrastając niepomiernie w stosunku do zapotrzebowania. Polski Monopol Tytoniowy, pragnąc zaradzić nieuczciwej sprzedaży postanowił wydawać papierosy na kartki.

Sposób ten nie przetnie niezdrowej tendencji zwyżkowej. Znaleźli się handlarze, którzy od szeregu osób wykupują kupony, przeznaczone na papierosy, płacąc za nie od 200 do 250 zł. Jeżeli do sumy te[...] dodamy zł 200.—, jakie płaci od[...]biorca w sklepie monopolowym [...] setkę papierosów, otrzymamy, [...] koszt własny handlarza za set[...] „Wolności" wyniesie około 450 [...] Nic więc dziwnego, że cena det[...]liczna w sprzedaży prywatnej wah[...] się około 6 zł za sztukę.

Monopol nie jest w stanie zap[...]biec tej spekulacji wobec braku od[...]powiednich ilości surowców, któ[...] by umożliwiły produkcję zaspakaja[...]jącą całkowite zapotrzebowan[...] rynku. Obecna produkcja papiero[...]sów PMT stanowi zaledwie czę[...] produkcji przedwojennej. Polepsze[...]nie sytuacji na rynku papieroso[...]wym należy oczekiwać dopiero [...] jesieni po dokonaniu zbiorów teg[...]rocznych plantacji tytoniowych.

PMT postanowił udzielić konce[...] na sprzedaż swoich wyrobów inwa[...]lidom wojennym, oferując im sprze[...]daż papierosów na kartki, prz[...]czym z udzieleniem 6 proc. rabat[...] od sprzedaży. Związek Inwalidów [...] uważając, że 6 proc. jest sumą zby[...] małą, zajął postawę wyczekując[...] wstrzymując się od podpisania umów[...]

W najbliższych dniach zostan[...] skasowane w Warszawie sklepy PM[...] i całkowitą sprzedaż papierosó[...] przekazana zostanie warszawskiem[...] Oddziałowi „Społem". Pozostan[...] tylko jeden reprezentacyjny skl[...] monopolowy.

Należy oczekiwać podobnych z[...]rządzeń i w Łodzi.

Z Filharmonii

Karłowicz-Głazunow-Beethoven Mozart i arie operowe

„Odwieczne pieśni" Karłowicza, Koncert skrzypcowy Głazunowa i IV symfonia Beethovena złożyły się na program ostatniego piątkowego koncertu Filharmonii. Dyrygował Bohdan Wodiczko, dyrektor Filharmonii Bałtyckiej, jako solistka wystąpiła Bronisława Rotsztatówna.

„Odwieczne pieśni — to niewątpliwie najlepszy utwór Karłowicza. Słyszałem go od przedwojennych czasów po raz pierwszy. Po dawnemu wywiera wrażenie głębokie i niezatarte. Karłowicz wyzwolił się tu już prawie całkowicie spod wpływu Czajkowskiego. Miejscami pobrzmiewają jeszcze i w tej kompozycji echa „Tristana" i Ryszarda Straussa, ale naogół — dużo w niej oryginalnej inwencji własnej, zarówno w tematyce, jak harmonii i instrumentacji. Muzyka to subtelna, pełna nastrojowości i duchowej głębi, niezależnie od sugerującego nam ię głębię „programu".

Natomiast Koncert Głazunowa nie należy do najmocniejszych pozycji twórcy słyszanej niedawno IV symfonii. Jest to typowy utwór eklektyczny. Brak mu wyrazistej i oryginalnej inwencji tematycznej, a całość szwankuje pod względem jednolitości myśli i konstrukcji. Ze względu na wdzięcznie potraktowaną partię solową i brak koncertów skrzypcowych, odpowiadających wszechstronnie wymaganiom nowoczesnej estrady, cieszy się większym uznaniem, niż na to zasługuje. Słucha go się zresztą dość przyjemnie, lecz bez głębszego zainteresowania.

Piękna Symfonia B-dur Beethovena należy do tych „parzystych" dolin między szczytami III, V, VII i IX symfonii, które mają jednak licznych i wiernych wielbicieli.

W osobie p. Bohdana Wodiczki zawarliśmy znajomość z dyrygentem, traktującym swe zadania poważnie i sumiennie. Zarówno wykonanie „Odwiecznych pieśni", jak i symfonii Beethovena nacechowane były zrozumieniem i odczuciem, a wykonanie ich w istniejących, niezbyt korzystnych warunkach, tymbardziej zasługiwało na respekt i uwagę.

Bronisława Rotsztatówna ładnie wykonała Koncert Głazunowa. O zaletach gry tej skrzypaczki, pisaliśmy już tylokrotnie, że nie będziemy się dziś powtarzali. Piękną swą technikę pokazała nam p. Rotsztatówna w naddatkach na skrzypce solo, kompozycji Kreislera i Bacha.

Niedzielnym porankiem symfonicznym dyrygował Tomasz Kiesewetter, a jako solistkę poznaliśmy świetnie zapowiadającą się młodą śpiewaczkę Xenię Tarchalską.

Rdzeń symfoniczny programu stanowiły dzieła Mozarta: symfonia C-dur i uwertura do „Fletu zaczarowanego". O obu tych dziełach pisałem już obszerniej z okazji pierwszego wykonania ich w tym sezonie. Trudność ich wykonania jest duża i wymaga opanowania przez orkiestrę stylu mozartowskiego. Symfonia C-dur Mozarta wykonywana była i poprzednio pod dyrekcją p. Kiesewettera, lecz w warunkach może nieco lepszych. Mimo to i tym razem zaprezentował nam p. Kiesewetter Mozarta na dość wysokim poziomie. Pięknie wypadło zwłaszcza andante z symfonii, a nadspodziewanie udatnie — trudna część czwarta, w formie trzytematowej fugi.

Dlaczego na ostatnich koncertach tak dużo pulpitów w orkiestrze świeciło pustkami? Coś się zaczyna psuć w państwie duńskim!..

Xenia Tarchalska rozporządza pierwszorzędnym materiałem głosowym. Dźwięczny jej, metaliczny sopran, o ciepłym i szlachetnym brzmieniu, a skali rozległej, wymaga jeszcze troskliwej opieki i dalszych gruntownych studiów. Wyrządzilibyśmy młodej, utalentowanej śpiewaczce krzywdę, chwaląc ją już dziś ponad miarę. Obawiam się, czy wykonywanie przez nią tak trudnych arii, jak z „Forza del destino" Verdi'ego i „Luizy" Charpentiera nie przerasta w tej chwili jeszcze jej możliwości. Zbytnie forsowanie głosu w górnym rejestrze — to rzecz niebezpieczna! Droga na szczyty kunsztu wokalnego jest mozolna i długa. Zawsze się jednak opłaca, pod warunkiem, że nie usiłujemy zdobywać jej skokiem. Głos naprawdę piękny jest u nas tak rzadkim darem natury, że szkoda byłaby go zmarnować. Głos Xeni Tarchalskiej jest w tej chwili jeszcze w rękach takiej mistrzyni jak Ada Sari. Niewolno tylko z rąk tych wyrywać się za wcześnie.

Dlaczego ostatni niedzielny Poranek Symfoniczny był tak słabo anonsowany? Po za wzmiankami w prasie, tylko tu i ówdzie widziało się plakaty. Coś i tu nie było w zupełnym porządku.

St. Woyna-Gwiaździński

21 V. w Łodzi

WAŻNE TELEFONY:

Woj. Urząd Bezp.	— tel. 252-72
Wojewódzka Kom. Milicji Obywatelskiej	— tel. 250-07
Miejska Komenda Milicji Obywatelskiej	— tel. 253-60
Pow. Urząd Bezp.	— tel. 130-01
Kom. Pow. MO.	—tel. 185-02
Pogot. Lekarskie PCK	— tel. 117-11
Pogot. Ratunk. Miejskie	-- tel. 104-44
Pogot. Ratunk. Ubezp.	— tel. 134-15
Straż pożarna	— tel. 8
Biuro numerów	— tel. 199-00

DYŻURY APTEK

Dzisiejszej nocy dyżurują apteki Czyńskiego (Rokicińska 53), Bartoszewskiego (Piotrkowska 95), Rowińskiej - Koprowskiej (Pl. Wolności 2), Stanielewicza (Pomorska 91), Snieckiej (Rzgowska 59).

TEATRY

TEATR WOJSKA POLSKIEGO
ul. Stefana Jaracza 27

Codziennie o godz. 19 min. 30 komedia Fredry „Zemsta" w reżyserii Jerzego Leszczyńskiego i z udziałem Józefa Węgrzyna w roli Rejenta. W próbach pod kierunkiem Wł. Krasnowieckiego sztuka G. B. Shaw'a „Uczeń diabła" z Dobiesławem Damięckim w roli tytułowej.

TEATR POWSZECHNY TUR
ul. 11-Listopada 21.

Codziennie o godz. 19 min. 30 arcyzabawna komedia Moliera „Szelmostwa Skapena". Reżyseria Wyszomirskiego, dekoracje i kostiumy Axera, muzyka Mierzejewskiego.

TEATR NA PIĘTERKU
(Studio Muzyczne — Traugutta 1)

TEATR NA PIĘTERKU
(Studio Muzyczne, Traugutta 1)

Codziennie o godz. 19 min. 30 świetna komedia Cwojdzińskiego „Freuda teoria snów".

„FREUDA TEORIA SNÓW" NA POLSKI CZERWONY KRZYŻ

Całkowity dochód z jutrzejszego przedstawienia komedii Cwojdzińskiego „Freuda teoria snów" (z udziałem Romanówny i Kreczmara) w Teatrze na Pięterku zostaje przeznaczony na PCK.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „L U T N I A"

Dziś o godz. 19-tej doskonała operetka w 3-ch aktach „Wiktoria i jej Huzar" z Elną Gistedt w roli tytułowej. Udział bierze cały zespół artystyczny, chór-balet i wielka orkiestra „Lutni". — Bilety wcześniej do nabycia w księgarni przy ul. Piotrkowskiej 102 a, a od godziny 17-ej w kasie teatru.

NOWA SZTUKA JAROSŁAWA IWASZKIEWICZA W TEATRZE KAMERALNYM DOMU ŻOŁNIERZA

Dziś o godz. 20-ej sztuka J. Iwaszkiewicza p. t. „Stara Cegielnia" — jest to pierwsza w powojennej Łodzi polska sztuka współczesna. Akcja toczy się w czasach okupacji. — Udział biorą: Hanna Bielicka, Janina Darczewska, Wanda Jakubińska, Jerzy Duszyński, Zdzisław Relski, Ludwik Tatarski i Feliks Żukowski. Reżyserował Erwin Axer. Dekoracje — Jan Rybkowski. Kasa czynna od godz. 15-ej, w niedzielę i święta od godz. 17-ej.

TEATR „SYRENA" — Traugutta 1

Dziś „Wiosenne Rewierendum" z udziałem całego zespołu „Syreny" i chóru „Eryana". — Początek przedstawienia o godz. 19,30.

TEATR LALKI I AKTORA „SARABANDA" (Kopernika Nr 16)

Codziennie z wyjątkiem piątków o godz. 19 widowisko muzyczne „Pan Twardowski" — tekst Mariana Mikuty, muzyka Zygmunta Wiehlera, reżyseria Tadeusza Muskała.

W niedzielę 2 przedstawienia o godz. 16 i 19. W piątki tylko spektakle zamknięte dla robotników, pracowników i młodzieży.

DYMSZA, HUMOR i SKA

Pod takim tytułem „Gong" (Południowa 11) dał premierę nowego programu pełnego akcentów politycznych. Udział biorą: Dymsza, B. Artemska, I. Topolnicka, Zofia Wilczyńska, J. Bielenia, Bolkowski, Darski, Szwajcer i Chór Harjana. Teksty: Tadeusz Chrzanowski, Z. Drabik i J. Jurandot. Pocz. 19.30.

ŁÓDZKA RODZINA RADIOWA

Oddział Łódzkiej Rodziny Radiowej w Konstantynowie przeprowadził w dniu 19 maja rb. zbiórkę publiczną w Konstantynowie z wynikiem 4.131 zł 25 gr. Powyższa kwota została użyta na remont Internatu dla polskich sierot w Konstantynowie.

RADIO

Program na wtorek, 21.5.1946

5.57 Z Krakowa sygnał czasu. — 6.00 Kalend. histor. 6.05 Muzyka. 6.15 Rozmowa ze słuchaczami. 6.30 Muzyka. 6.45 Z W-wy Dziennik poranny. 7.05 Program na dzisiaj. 7.10 Z Poznania Gimnastyka. 7.20 Muzyka. 7.45 Z W-wy Powtórzenie naj ważniejszych wiadom. dzien. Muzyka. 8.30 Z Łodzi: Skrz. poszukiwania rodzin. 8.45 Codz. odcinek prozy: „W pustyni i w puszczy"—pow. H. Sienkiewicza. 9.00 Rozmaitości. 9.10 Program na dzisiaj. 9.15 Przerwa. 10.40 Trasmisja ze szkoły w Rudzie Pabianickiej. 11.40 Przerwa. 11.57 Z Krakowa: Sygnał czasu i hejnał z Wieży Mariackiej. 12.05 Z W-wy: Na ziemiach odzyskanych. 12.20 Koncert. 12.40 „Z życia narodów słow.". 12.50 Z Poznania: Koncert. 13.50 Z W-wy: „10 min. poezji". 14.00 Dziennik popołudniowy. 14.30 Informacje. 14.40 Z Łodzi: Płyty. 14.55 Pogadanka sport. Jarosława Niecieckiego. 15.05 Rezerwa. 15.10 „Costa Milona" (tenor opery mediol. „La Scala") — audycja słown.-muz. w oprac. Bolesława Busiakiewicza. 15.30 Wiadomości z miasta i prowincji. 15.35 „Żywicowanie sosny" — pog. pop.-naukowa Ludwika Skolimowskiego. 15.45 — Płyty. 16.00 Z Łodzi: Słuchowisko dla dzieci w w opr. Jarmolińskiej. 16.25 Koncert. 16.40 Sprawozdanie. 16.55 Reportaż. 17.20 Koncert. 17.50 „Odbudowujemy Warszawę". 17.55 Z Łodzi: Audycja dla robotników: 1) Chór męski OM TUR Pabianice p.d. prof. Janiszkiewicza. 2) „Fikcja złota" — pog. Rudolfa Lessela. 3) Chór męski Tow. Kult. i Oświaty Robotniczej „Pochodnia" Częstochowa. 18.30 Z W-wy: Nauka przy głośniku. 19.00 Z Łodzi: Recital fortepianowy Marii Wiłkomirskiej. — 19.30 Z W-wy: Dziennik. 20.00 Z Katowic: Koncert popularny. 20.45 Z Łodzi: „Janko Muzykant" — słuch. Antoniego Kasprowicza pg. noweli H. Sienkiewicza w reż. T. Markowskiego. 21.00 „Pamiętny dzień Kalisza". — rep. Jana Radwana. 21.10 Recital śpiewaczy Cecylii Izygrymówny — kontralt, akomp. Wanda Klimowiczowa. 21.30 Koncert Życzeń. 22.00 Z Krakowa: Koncert rozrywkowy. 22.30 Z Łodzi: Kom. o pogodzie. 22.32 Skrzynka poszukiwania rodzin. 23.00 Z W-wy: — Ostatnie wiadom. dzien. 23.25 Program na jutro. 23.35 Z Łodzi: Program na jutro. Zakończenie audycji i Hymn d 23.40.

OGŁOSZENIE

Zarząd Miejski — Zakład Oczyszczania Miasta, ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie 30 wózków do wywożenia puszek do śmieci.

Oferty na całość lub część dostawy należy w zalakowanej ofercie z napisem „Oferta na wykonanie wózków" składać w terminie do dnia 28 maja 1946 r. godz. 12 w Zakładzie Oczyszczania Miasta przy ul. Łagiewnickiej Nr. 63. pokój Nr. 10.

Wadium przetargowe w wysokości 3 proc. od sumy kosztorysu ofertowego należy wpłacać do kasy Zakładu Oczyszczania Miasta, a kwit dołączyć do oferty.

Otwarcie ofert odbędzie się w biurze Z. O. M. w dn. 20 maja 1946 o godz. 12.30.

Bliższych wyjaśnień w sprawie szczegółów dostawy udziela się w biurze Z. O. M. w godzinach biurowych, gdzie również jest do obejrzenia wzór wózka.

Łódź, 20 maja 1946.

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI

WALERIAN BIERDIAJEW W FILHARMONII

W piątek, 24 bm. odbędzie się w Filharmonii Wielki Koncert Symfoniczny pod dyrekcją Waleriana Bierdiajewa, głównego dyrygenta Państwowej Filharmonii w Krakowie W programie utwory Beethovena, Mussorgskiego, Palestra i Rimskij-Korsakowa.

Bilety sprzedaje kasa kina „Bałtyk" Narutowicza 20.

Milicja obywatelska województwa łódzkiego mimo małych zarobków nie pozostała w tyle, gdy chodzi o odbudowę kraju i subskrybuje 2.611.000 zł.

KLUB PICKWICKA (Traugutta 6)
(I piętro wejście przez hotel)

Dziś o godz. 19-ej wieczór poezji Władysława Broniewskiego.

OGRÓD ZOOLOGICZNY Z D R O W I E
(dojazd tramwajem 9) otwarty od 9 rano do zmierzchu.

Repertuar kin łódzkich

POLONIA ul. Piotrkowska 67	„CYRK"
TĘCZA ul. Piotrkowska 108	„DOKTÓR KILDARE"
GDYNIA ul. Przejazd 2	„KAPRYS MILIONERKI"
STYLOWY ul. Kilińskiego 123	„KURHAN MAŁACHOWSKI"
BAŁTYK ul. Narutowicza 20	BYŁO ICH DZIEWIĘCIU
WISŁA ul. Przejazd 1	ARTYSTKA
ADRIA Marszałka Stalina (Główna) 1	„SREBRNA FLOTA"
WŁÓKNIARZ ul. Zawadzka 16	„MOI RODZICE ROZWODZĄ SIĘ"
H E L ul. Legionów 2-4	„KAPRYS MILIONERKI"
TATRY ul. Sienkiewicza 40	„LEGIA HONOROWA"
PRZEDWIOŚNIE ul. Żeromskiego 74-76	„SKRZYDLATY DOROŻKARZ"
WOLNOŚĆ ul. Napiórkowskiego 16	„TRZEWICZKI"
ROMA ul. Rzgowska 34	„DZIECI KAPITANA GRANTA"
ZACHĘTA ul. Zgierska 26	„ZBIEG Z SAN QUENTIN"
BAJKA ul. Franciszkańska 31	„PARADA SPORTOWA"
ROBOTNIK ul. Kilińskiego 178	„MŚCICIELE LUDOWI"
REKORD ul. Rzgowska 2 (Plac Reymonta)	„POD GOŁYM NIEBEM"
MUZA Ruda Pabianicka	„TRZECH PRYJACIÓŁ".
ŚWIT Bałucki Rynek 5.	„PRAWO PROFESORA LINDSEY'A"
OŚWIATOWY OM. TUR ul. Kopernika 8	W KRAINIE WIECZN. LODÓW Nadprogram: Sen nocy letniej (kukiełki)

Początek seansów: w dni powszednie o godz. 16, 18, 20; w niedziele i święta o godz. 14, 16, 18 i 20.

Kina: — „Polonja", „Hel", „Adrja", „Przedwiośnie" i „Roma" rozpoczynają seanse o pół godziny później.

„Oświatowy" — 2 seanse dziennie godz. 17, 18,30. Niedziele i święta 15,30, 17 i 18,30

Początek seansów w kinie „Bałtyk" w dni powszednie o godz. 16, 18 i 20 w niedziele i święta o godz. 12, 14, 16, 18 i 20-ej.

Przedsprzedaż biletów do kin: „Rekord", „Wolność" i „Roma" dla członków Związków Zawodowych (Zgłoszenia zbiorowe odbywa się w Radzie Zakładowej fabryki Geyera (Piotrkowska 295) od godz. 10—13-ej

Celem uniknięcia natłoku prosimy o przychodzenie na wcześniejsze seanse:

Ogłoszenie przetargu Nr 5-46

Zarząd Centralny Państwowego Urzędu Repatriacyjnego w Łodzi ogłasza niniejszym przetarg nieograniczony na dostawę — artykułów biurowych i materiałów pisarskich. — Oferty w zapieczętowanych i zalakowanych kopertach bezfirmowych z napisem „Oferta na dostawę artykułów biurowych i materiałów pisarskich" należy składać do dnia 27 maja 1946 r. godz. 12-ta do skrzynki „Ofert" znajdującej się na drzwiach pokoju Nr 46. Bliższe informacje otrzymać można w Wydziale Administracyjno-Gospodarczym, ul. Piotrkowska 29, pokój Nr 46 w godzinach biurowych.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 27 maja 1946 roku o godzinie dwunastej. Dyrekcja zastrzega sobie prawo zmniejszenia lub zwiększenia zapotrzebowanych przedmiotów, wyboru oferenta, oraz unieważnienia przetargu bez podania przyczyny i ponoszenia z tych tytułów jakichkolwiek odszkodowań. Oferty nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

Łódź, dnia 20 maja 1946 roku.

Za Dyrektora:
Naczelnik Wydz. Adm. Gospod.
(—) Z. MATUSZEWSKI.

(pap)

OGŁOSZENIA DROBNE

Lekarze

Dr ADAM KONDRACKI specjalista chorób żołądka, kiszek, wątroby. — Obecnie przyjmuje: Narutowicza 35, od 3—6, tel. 206-99.

Dr ZOFIA SKONIECZKO lekarz szpitala Kochanówka, specjalista chorób nerwowych, przyjmuje od 4—6-ej ul. Piotrkowska 16. -1011

Dr KOWALSKI MIECZYSŁAW specjalista chorób wenerycznych i skórnych przyjmuje od 8—10 i 3—6 Al. 1 Maja 3.

Dr med. MARKIEWICZ Gustaw specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Piotrkowska 109, m. 6, II piętro. Tel. 138-52. —929

Dr A. RATAJ-ŻURAKOWSKA (z Warszawy) specjalistka chorób skórnych, wenerycznych, kobiet, kosmetyka lekarska, Piotrkowska nr 33 przyjmuje od 3—6 1144

Dr med. E. MIKULICZ ze Lwowa, lekarz-dentysta, specjalista chorób dziąseł i jamy ustnej. Zawadzka 17. tel. 144-45.

Dr LIBO ALEKSANDER, choroby uszu, nosa i gardła. ul. Przejazd 6, Przyjmuje od godz. 8—10 i 4—6, tel. 101-50. —1433

Dr med. SIENKO KSAWERY (z Warszawy), specjalista chorób skórnych, wenerycznych, pęcherza. Przyjmuje ul. Kilińskiego 132 w godz. 12—2 i 4—6. 232

Dr B. DOBROWOLSKI specjalista chorób nerwowych i seksualnych — przyjmuje od godz. 4—7 Kopernika Nr 6, tel. 186-00. —1079

LEKARZ-STOMATOLOG Alicja Burakowska z Warszawy — leczenie jamy ustnej i zębów. Pracownia zębów sztucznych. Andrzeja 2. —930

Dr med B. TOŁCZYŃSKI — starszy asystent Uniwersytetu Łódzkiego, specjalista chorób uszu, nosa i gardła Sienkiewicza 37 ordynuje od 3—6 pp. Tel. 269-01.

Dr J. VOGEL ze Lwowa, specjalista chorób kobiecych i akuszerii Przyjmuje ul. Narutowicza 4. Tel. 260-92

Dr REICHER, specjalista chorób wenerycznych — Łódź, Południowa nr 26, tel. 191—23, przyjmuje od godz. 2—5. 1146

Dr medycyny MARIAN STAWIŃSKI z Warszawy, położnictwo, choroby kobiece, przyjmuje 3—5, Aleje Kościuszki 53, tel. 193-89.

Poszukujemy

PAŃSTWOWA FABRYKA POŃCZOCH H. Profesorski Łódź, Pomorska 98, poszukuje prasowaczki i cerowaczki do pończoch kotonowych. —1405

POTRZEBNE maszynistki do bielizny męskiej. Zgłoszenia K. Balary, Piotrkowska 15, m. 4. —1435

POTRZEBNA dziewczyna do pracy domowej, Łódź, ul. Nowomiejska 2 — (Sprzedaż Manufaktury). (1458)

Kupno i sprzedaż

KUPUJEMY złom srebra w każdej ilości (monety), godz. 8—15. Laboratorium Chemiczne — pl. Wolności 2, m. 2 (w podwórku na lewo). -1395

DOM MEBLI Łódź, Piotrkowska 154, tel. 117-15 poleca najtaniej urządzenia biurowe, pokoje stołowe, sypialnie, gabinety, kuchnie i różne pojedyńcze meble. —1336

SPRZEDAMY rolwagę 5-tonową z końmi. Wiadomość: „Gentleman" Limanowskiego 156. (pap)

MASZYNĘ do mereżkowania kupię. — Wiadomość: tel. 206-92. — Pensjonat. Sielski. -1451

M U C H O Ł A P K I w najlepszych gatunkach różnych firm. Ceny ściśle hurtowe, każde ilości na miejscu i za zaliczeniem. — Łódź, Cegielnjana 25, tel. 152-05.

Różne

PRAWNIK o pełnych kwalifikacjach sędziowskich, adwokackich, z dokładną znajomością buchalterii, z dużą praktyką inspektora-kontrolera szuka odpowiedniej posady. Oferty: Biuro Ogłoszeń i Reklam PAP, Łódź, Piotrkowska 133 „Kwit Nr 4000".

ZŁODZIEJKA! Wysoką nagrodę otrzyma ten, ktoby wiedział, gdzie przebywa Cecylia Brzezińska, zameldowana w Łodzi, ulica Siemiradzkiego, która skradła garderobę na sumę złotych 100.000 proszony jest o odstawienie jej do najbliższego posterunku Milicji Obywatelskiej lub zawiadomić: Leona Rożnieckiego, Łódź, Piotrkowska 33, m. 13, tel. 216-75.

ZAGINĄŁ młody wilczek. Odprowadzić za wynagrodzeniem. Majewski, Piotrkowska 55. -1448

PANA lub PANIĄ, który w dniu 20. 5. 1946 r. omyłkowo zabrał teczkę w głównym Urzędzie Pocztowym, proszę bardzo o zwrot dokumentów drogą pocztową na adres Widzewska Manufaktura, Redakcja „Głosu Widzewa", ul. Armii Czerwonej 81. 1459

Zagubione dokumenty

UNIEWAŻNIAM zagubioną palcówkę, legitymację partyjną PPS legitymację Zw. Zaw., wniosek na zarejestrowanie roweru na nazwisko Mucha Władysław, ul. Zapolskiej 68. —1445

ZGUBIONO portfel z dokumentami na nazwisko Rossy Józefa. Znalazca proszony jest o odesłanie dokumentów pod adresem Piotrkowska 133, Polska Agencja Prasowa do Redakcji. (pap)

UNIEWAŻNIAM skradziony dowód tożsamości, legitymację pracy, świadectwa szkolne, na nazwisko Rozwadowska Wanda, ul. Konopnickiej 24.

UNIEWAŻNIAM skradziony dowód PKP, dowód tożsamości Nr 10902 na nazwisko Kozioł Paulina, Bukowies Nr 2. -1449

UNIEWAŻNIAM zagubiony bilet tramwajowy na nazwisko Boguszewska Maria, ul. Żeromskiego 53. -1450

UNIEWAŻNIAM zagubioną palcówkę na nazwisko Michalak Janina, Zgierz ul. Słowackiego 4/29. -1452

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę repatriacyjną (Wilno) legitymację kolejową, dowód własności pianina wydany w Wilnie, zaświadczenie własności domu, oraz różne inne ważne dowody na nazwisko Garło Julian, ul. Karolewska 50, m. 2. -1453

UNIEWAŻNIAM skradziony dowód kolejowy, dowód tożsamości na nazwisko Dziubdziela Maria, ul. Solna 8. -1454

UNIEWAŻNIAM skradziony dowód tożsamości, kartę rejestracyjną RKU-Kutno, Dekret zwolnienia z kolei na nazwisko Lewandowski Jan, Kutno, Narutowicza 3 oraz kartę rejestracyjną Radiową na nazwisko Krajniakówna Gabryela. Łaskawy znalazca proszony jest o wysłanie pod wyżej wskazany adres za nagrodą. -1455

UNIEWAŻNIAM skradzioną legitymację tramwajową na nazwisko Rembisz Janina, Aleksandrów ul. Sienkiewicza Nr 18. -1456

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę repatriacyjną (z Niemiec) na nazwisko Brott Chewet, ul. Cegielniana 17, m. 47. -1457

UNIEWAŻNIAM zagubioną palcówkę kartę rejestracyjną RKU-Łódź, bilet tramwajowy, legitymację Związkową na nazwisko Wojtczak Edward, ul. Targowa 34 -1460

Polityka kolonialna pułkowników Lawrence'ów należy do przeszłości

Indie otrzymają własny rząd centralny

Przebywająca od paru miesięcy w Indiach misja rządu brytyjskiego, w skład której wchodzą ministrowie: Pethick Lawrence, Stafford Cripps i Alexander, zakończyła swe prace.

Rezultatem jej pobytu jest ogłoszony po długotrwałych konferencjach z przywódcami partii indyjskich plan rozwiązania problemu Indii.

PIERWSZY KROK KU NIEPODLEGŁOŚCI

Plan ten przewiduje natychmiastowe utworzenie centralnego rządu tymczasowego, w którym wszystkie teki należałyby do przywódców indyjskich. Plan składa się z 6-ciu punktów.

„Indie będą stanowiły Unie, w skład której wejdą zarówno Indie brytyjskie oraz państwa hołdownicze. Do kompetencji Unii należałyby sprawy zagraniczne, obrona, komunikacja i finanse".

Indie składały się dotychczas z dwu części: Indii brytyjskich, t. zn. prowincji zarządzanych przez gubernatorów i komisarzy angielskich oraz 562 feidalnych lub półfeodalnych księstw. Terytorium Indii brytyjskich zajmowało powierzchnię 2.162 tys. km kw, o 296 milionach mieszkańców. Indie brytyjskie podzielone były na 11 dużych prowincji, na czele których stali gubernatorowie i 6 małych, zarządzanych przez komisarzy.

562 księstwa zajmowały terytorium 1.790 tys. km kw. Zamieszkiwało je 93 miliony ludności. Większe księstwa podlegały bezpośrednio departamentowi politycznemu przy wicekrólu. Mniejsze, połączone były po kilka w terytoria, nad którymi sprawowali pieczę rezydenci angielscy. Dotychczas książęta-radżowie byli posłusznymi wasalami Anglii, posiadając wzamian prawie nieograniczoną władzę wewnątrz swych państewek.

Od 1921 r. istniał przy wicekrólu organ doradczy pod nazwą: Izba Radżów.

ZJEDNOCZENIE INDII

„Władze wykonawcze i ustawodawcze Unii powinny się składać z przedstawicieli Indii brytyjskich i przedstawicieli poszczególnych państw. Wszelkie uchwały o znaczeniu ogólnym wymagają większości głosów w parlamencie Unii".

Ten punkt planu przewiduje faktyczne zjednoczenie Indii, które wyrażałoby się w jednym dla całego olbrzymiego obszaru w parlamencie i w jednym rządzie centralnym. Skład parlamentu i rządu zależeć będzie od udziału mas hinduskich w życiu politycznym, od prawa wyborczego — ale o tym obecnie decydować będą sami Hindusi!

OGRANICZENIE WŁADZY PAŃSTEWEK I PROWINCYJ

Jeśli chodzi o prowincje brytyjskie, to posiadały one zgromadzenia ustawodawcze od 1935 roku. Jednakże w wyborach do tych ciał na skutek niedemokratycznej ordynacji brało udział około 14 proc. ludności. W państwach feodalnych istniały dotychczas rządy niemal absolutne. Plan misji rządu brytyjskiego nie przewiduje dokładnie zmian ustrojowych w poszczególnych księstwach, pozostawiając tę sprawę do rozwiązania samym Hindusom w konstytucji, która będzie opracowana przez ogólno-krajowe zgromadzenie konstytucyjne.

DALSZE SCALANIE INDII

„Prowincjom przysługiwałoby prawo tworzenia ugrupowań, mających władze wykonawcze i ustawodawcze, przy czym każde ugrupowanie mogłoby określać, jakie sprawy należy rozstrzygać wspólnie".

Punkt ten przewidując federację poszczególnych prowincji (a za tym i księstw), dąży do dalszego całkowania Indyj i ma duże znaczenie, gdyż może się przyczynić do likwidacji przestarzałych form ustrojowych, panujących dotychczas w olbrzymiej większości państw hołdowniczych.

Z MYŚLI O NIRWANIE NA DROGĘ ROZWOJU SPOŁECZNEGO

„Konstytucja Unii i konstytucje poszczególnych ugrupowań powinny zawierać postanowienia, umożliwiające rewizje konstytucji po upływie pierwszego okresu 10-letniego i następnie co 10 lat".

Punkt ten przewiduje możliwość normalnej ewolucji życia państwowego i społecznego, co jest bardzo ważne w kraju, gdzie na skutek zaskorupiałego ustroju i specyficznej filozofii Buddy „nirwana" i Mahometa (kismet), wszelkie zmiany przychodziły z niesłychaną trudnością".

Misja rządu brytyjskiego nie uwzględniła żądań Ligi Muzułmańskiej, co do utworzenia oddzielnego państwa muzułmańskiego, Pakistanu. Misja podzieliła pod tym względem poglądy olbrzymiej większości mieszkańców Indii, reprezentowanych przez Kongres Hinduski. Motywy, przemawiające przeciwko utworzeniu Pakistanu, są następujące: nie rozwiązałoby to istniejących zagadnień mniejszościowych, a stworzyłoby duże przeszkody natury administracyjnej ekonomicznej i militarnej.

Anglia zerwała za tym i w Indiach z panującą do niedawna zasada „divide et impera". W Indiach tak jak i w państwach arabskich, popiera ona całkowanie, a nie różniczkowanie. Modne po poprzedniej wojnie misje pułkowników Lawrence'ów należą dziś do przeszłości.

(t. g.)

PPS ŻYCIE PARTYJNE

Wycieczka zorganizowana przez dzielnicę PPS-Śródmieście-Lewa

(kj) Dzielnica Śródmieście-Lewa zorganizowała w niedzielę wycieczkę kół fabrycznych PPS do lasu Poddębin koło Tuszyna. Specjalny tramwaj odchodzący o 8 rano z Placu Leonarda zawiózł uczestników wycieczki na miejsce, gdzie do godziny siódmej wieczorem odpoczywali, oddychając świeżym, leśnym powietrzem.

Orkiestra tramwajarzy przygrywała w lesie młodzieży do tańca. Zorganizowano sprzedaż napoi chłodzących po własnych cenach. W wycieczce wzięło udział około 600 osób. Byli to przeważnie pracownicy f-my Seide, Borstein, Stephan i Werner, Finster, Gunter Szwarc, Hirszberg i Birnbaum, oraz TUR-owcy dzielnicy.

Mamy nadzieję, iż za przykładem Dzielnicy-Lewa, pójdą również i inne dzielnice i będą starały się ułatwiać swym członkom spędzanie wolnych od pracy godzin na powietrzu.

NIEURZĘDOWA TABELA WYGRANYCH

po 250 zł z II, III i IV-go dnia ciągnienia I klasy 47 loterii klasowej

54 73 188 211 20 27 76 81 301 64	14 19 22 56 107 23 33 71 252 76 358
68 72 412 13 43 75 89 513 21 48 76	59 76 429 39 48 51 64 540 44 48 95
605 38 64 66 81 705 06 19 49 56 833	613 21 97 723 32 70 838 53 91 94 918
55 915 30 37 44 71 79 1058 77 93 153	13023 79 86 158 74 97 207 16 35 37
70 84 91 203 05 07 41 306 16 32 37	42 60 82 97 316 25 38 41 64 70 81 83
42 50 54 76 79 401 22 31 34 58 77	99 402 98 502 41 64 778 97 802 33 44
92 518 22 36 56 64 70 71 77 601 22	60 69 70 71 85 922 36 77 14008 87
711 29 32 826 30 51 909 77 2046 66	107 23 27 44 204 54 62 68 87 93 95
166 337 44 59 75 430 57 59 60 64 66	319 24 40 61 81 82 402 25 58 66 503
71 96 97 507 27 35 563 73 77 606 16	58 76 90 610 51 85 737 876 916 15009
18 32 40 53 76 88 781 85 803 61 64	43 51 86 149 55 62 83 267 84 333 44
922 47 59 3003 26 46 47 105 43 44	48 416 26 37 48 55 76 77 83 91 510
56 65 219 57 313 23 52 73 80 95 403	17 56 58 86 632 42 65 76 702 33 37
27 58 61 70 72 91 508 31 46 59 96	44 53 94 99 811 25 920 26 29 42 54
605 06 36 78 92 731 36 44 46 51 64	60 69 84 16074 84 99 118 37 50 201
836 60 82 87 927 39 47 69 76 79 4010	17 28 55 333 35 48 56 408 36 77 78
11 152 68 87 97 210 11 18 30 55 76	83 517 18 20 29 38 641 86 804 24 43
89 96 302 46 64 77 90 415 50 88 95	62 87 910 17 42 57 17008 42 54 56
99 504 16 24 29 62 63 64 75 95 734	101 20 36 49 70 215 97 319 33 70 90
89 95 97 807 69 934 48 51 84 86 92	413 14 30 59 88 92 506 08 19 47 50
93 5004 09 10 12 32 46 66 84 91 105	607 35 57 73 717 825 72 87 955 18004
34 52 217 60 63 85 307 08 35 75 92	22 127 200 32 302 28 421 40 43 52
406 54 65 87 92 512 48 51 74 98 600	56 70 93 99 530 85 86 99 600 21 22
34 43 47 721 25 56 77 836 61 70 81	717 869 74 78 94 905 21 25 32 33 40
91 97 6021 80 94 152 55 206 57 73	57 19113 53 86 95 222 34 53 57 77
390 430 31 67 70 77 519 20 46 66 99	84 316 30 33 59 72 452 65 99 536 70
622 26 782 89 815 78 906 918 28 30	683 709 23 34 43 839 62 76 86 97 99
41 60 79 7011 19 31 38 56 104 52 94	901 05 10 13 24 37 44 84 20033 51 94
222 41 54 335 62 75 90 92 407 57 94	96 97 165 88 212 43 58 85 323 39 57
97 501 41 48 601 05 17 32 34 50 88	63 408 27 61 65 521 82 661 70 92 721
718 44 47 51 90 824 31 80 83 88 96	800 04 55 73 906 40 74 96 21018 45
982 8017 262 91 306 25 62 428 53 70	49 96 242 60 72 86 93 330 49 81 83
91 550 66 67 77 80 95 656 61 86 711	94 403 17 45 71 80 521 605 18 38 42
27 40 61 87 832 59 60 79 919 21 24	49 66 67 718 39 61 869 957 71 22000
55 59 60 68 90 9011 52 73 113 57 204	02 52 59 113 40 62 70 203 64 68 322
16 72 315 65 70 94 414 17 47 73 537	23 43 75 431 36 55 572 686 90 709
41 64 600 35 57 728 919 10069 150	34 800 35 69 88 903 08 38 23007 15
201 28 67 68 73 90 92 99 305 17 33	42 116 49 210 29 90 305 78 81 471
53 86 415 20 78 96 520 54 78 84 89	92 534 35 79 648 77 714 811 51 57
622 66 85 717 33 49 91 840 77 96 921	59 63 95 903 24 965 77 24011 56 58
32 59 60 64 68 11033 49 69 125 40	105 20 26 99 210 56 91 96 304 33 40
56 85 97 261 306 22 74 85 417 34 55	57 65 68 72 89 452 81 502 28 72 652
65 78 90 528 47 52 62 633 702 42 92	96 97 747 81 90 818 31 52 51 83 904
856 89 920 45 65 80 82 91 12000 11	10 59 69 78 83 89 25030 48 52 107 09

(Jutro dalszy ciąg)

Z żałobnej karty

W dniu 18 bm. pracownicy Elektrowni Łódzkiej odprowadzili na miejsce wiecznego spoczynku tow. Molkiego Maurycego. Komendanta Milicji partyjnej PPS Dz. „Elektrownia" i długoletniego członka PPS. Kondukt pogrzebowy z terenu Elektrowni przeszedł ulicami Daszyńskiego, Przędzalnianą, Napiórkowskiego na cmentarz w Zarzewiu. Na przedzie konduktu kroczyły poczty sztandarowe PPS i PPR, PPS dziel. Górna, Zw. Zaw. Prac. Elektrowni, za którymi szła Dyrekcja: w osobach dyr. inż. tow. J. Wajnberga, wice-przew. WK PPS tow. E. Andrzejaka przewodniczącego dzielnicy tow. K. Zakrzewskiego i przedstawiciela Rady Zakładowej tow. Weila. Niesiono szereg wieńców: od rodziny, kolegów współpracowników — Dyrekcji i Rady Zakładowej i Komitetu Dzielnicy. Nad mogiłą tow. Molkego przemawiali: w imieniu WK PPS i Dz. „Elektrownia" tow. E. Andrzejak, podkreślając zasługi przedwcześnie zgasłego Towarzysza partyjnego jako dzielnego i ofiarnego aktywisty. W imieniu bratniej partii PPR i Dyrekcji przemawiał dyr. tow. inż. Wajnberg, czcząc pamięć zmarłego tow. pracy. Orkiestra Elektrowni odegrała marsze żałobne.

Cześć pamięci zmarłego towarzysza!

Powrót kompozytora łódzkiego

Powrócił do Łodzi Roman Ryterba, utalentowany kompozytor i pianista Przed wojną współpracował w „Łódzkiej Szopce" ze Stefanem Gelskim i Romanem Dobrzyńskim, komponował dla „Warszawskiej Szopki Politycznej", ilustrował radiowy „Wesoły Dymek z komina" na fali łódzkiej itd.

Podczas pobytu w Szwajcarii Roman Ryterba skomponował wiele utworów wokalnych i instrumentalnych na polskie, ludowe motywy. W sobotę ub. dał pierwszy koncert radiowy w Łodzi wespół z Franciszką Leszczyńską.

Łódź przoduje w ofiarności dla stolicy

W miesiącu kwietniu rb. Prezydium Miejskiego Łódzkiego Komitetu Odbudowy Warszawy w osobach wiceprezydenta Miasta — tow. Stanisława Duniaka i sekretarza — ob. Wiktora Jenszkego złożyło *w Warszawie na ręce prezydenta* st. miasta Warszawy — tow. Tołwińskiego czek na zł. 1,000.000 przeznaczając tę kwotę na fundusz odbudowy zburzonej Warszawy.

W związku ze złożoną kwotą, prez. tow. Tołwiński w imieniu Miejskiej Rady Narodowej oraz Zarządu Miejskiego — nadesłał do Miejskiego Łódzkiego Komitetu Odbudowy Warszawy pismo z podziękowaniem, w którym zaznaczył, iż Łódź, wespół z Województwem Śląsko - Dąbrowskim, przoduje w ofiarności dla Stolicy.

SPRZEDAŻ MLEKA

Wydział Aprowizacji i Handlu podaje do wiadomości, iż dnia 22 maja rb. sprzedawane będzie mleko we wszystkich sklepach, włączonych do sieci rozdzielczej.

OTWARCIE DOROCZNEJ WYSTAWY PAŃSTW. SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ ŻEŃSKIEJ

W środę, dnia 22 maja, o godz. 12 w południe nastąpi otwarcie dorocznej wystawy prac uczenic Państwowej Szkoły Przemysłowej w Łodzi, przy ul. Kilińskiego 63.

Wystawa da możność szerszemu ogółowi społeczeństwa dorosłego i młodzieży zapoznania się z działami pracy w szkolnictwie zawodowym po wojnie i ułatwi młodzieży odpowiedni wybór przyszłego zawodu.

Wystawa będzie czynna przez 3 dni w godzinach od 10—18.

Ze sportu

ANGIELSKA ARMIA OK. — REPREZENTACJA WARSZAWY 5:0

W niedzielę odbyło się w Berlinie spotkanie reprezentacji Warszawy, złożonej prawie wyłącznie z graczy Legii z reprezentacją Brytyjskich Sił Okupacyjnych. Zwyciężyli Anglicy w stosunku 5:0 (1:0). Walka była zażarta szczególnie w pierwszej połowie. Po przerwie Anglicy mieli przewagę i zdobyli cztery dalsze bramki.

Zarządzenie

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministerstwa Administracji Publicznej, Biuro Wojskowe L. dz. 406/W z dnia 2. 5. 1945 r. i pismem L. dz. 53/W z dnia 8. II. 1946 r. zarządzam na terenie m. Łodzi rejestrację koni w wieku od 1 roku począwszy wzwyż, które dotychczas nie posiadają polskich tymczasowych dowodów tożsamości koni. Zwracam uwagę, że okupacyjne dowody tożsamości koni zostały unieważnione przez Ministerstwo Administracji Publicznej, w Warszawie z dniem 28-go czerwca 1945 r. Konie bez polskich tymczasowych dowodów tożsamości koni nie mogą być przedmiotem tranzakcji handlowych, oraz prawa posiadania.

Rejesracja odbędzie się w Wydziale Wojskowym, ul. Piotrkowska 104, poprzeczna oficyna, IV piętro w czasie od 27 maja do 15 czerwca 1946 r.

Do rejestracji należy przedstawić tylko posiadane dowody własności konia i świadectwo weterynaryjno-lekarskie bez doprowadzenia koni.

Osoby, uchylające się od spełnienia obowiązków przewidzianych w przepisach o prowadzeniu ewidencji koni, będą karane w drodze administracyjnej w myśl postanowień zawartych w art. 31 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 8. 11. 1920 o obowiązkach odstępowania zwierząt pociągowych, wozów pojazdów mechanicznych i rowerów dla celów obrony Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 502 z 1939 r.).

Za Prezydenta Miasta
Wiceprezydent Miasta
Stanisław Duniak

Redakcja: Łódź, Piotrkowska 68, Administracja: Piotrkowska 70. Tel. red.: 130-46 i 144-18. Adm.: 222-22 i 256-37. Konto czek. Bank Społem Nr 308 i PKO Łódź VII 4414

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godz 12—13. Sekretarz Redakcji od 11—12-ej Redakcja rękopisów nie zwraca. Honorujemy artykuły tylko z góry umówione.
Redaktor: Artur Karaczewski
Wydawca: Wojewódzki Komitet PPS w Łodzi

D—09257 Drukarnia Nr 4 Spółdzielni Wydawniczej „Czytelnik", Łódź, ul. Żwirki 2.